

ИСПИТ ПО ОСНОВИ НА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА

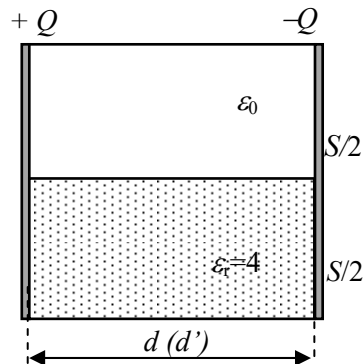
30.1.2018

I група задачи (испитот трае 150 минути)

1. (12,5 поени) Даден е плочест кондензатор со површина на електродите S и растојание меѓу нив d . Дел од просторот меѓу електродите е исполнет со диелектрична плоча која има релативна диелектрична константа $\epsilon_r=4$ која допира до $S/2$ од површината на електродите, а останатиот простор е воздух. Разделната површина меѓу диелектрикот и воздухот е нормална на електродите. Кондензаторот е оптоварен со количество електрицитет Q .

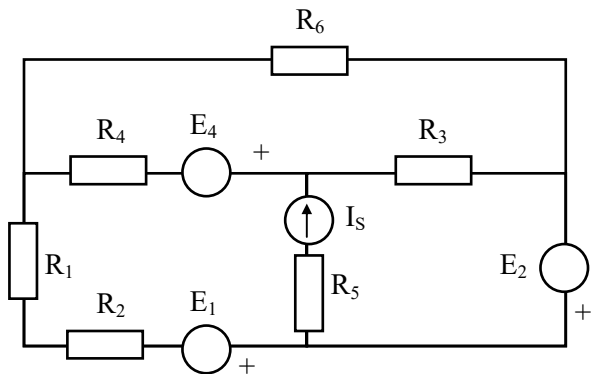
а) Да се изведат изразите за интензитетите на векторите на јачина на електричното поле и електрично поместување во кондензаторот. Да се определи напонот, капацитивноста и енергијата на кондензаторот.

б) При истото оптоварување на кондензаторот под дејство на сила растојанието меѓу плочите се зголемува на вредност $d'=2d$ при што просторот меѓу електродите останува исполнет со диелектричната плоча на истиот начин како и под а). Врз база на решенијата под а) да се определат истите величини и да се споредат со претходните добиени вредности. Според новата вредност за енергијата на кондензаторот да се одговори кои сили ја извршиле работата за зголемување на растојанието меѓу електродите? ($\epsilon_0=8,854 \cdot 10^{-12} \approx 10^{-9}/(36\pi)$ F/m)

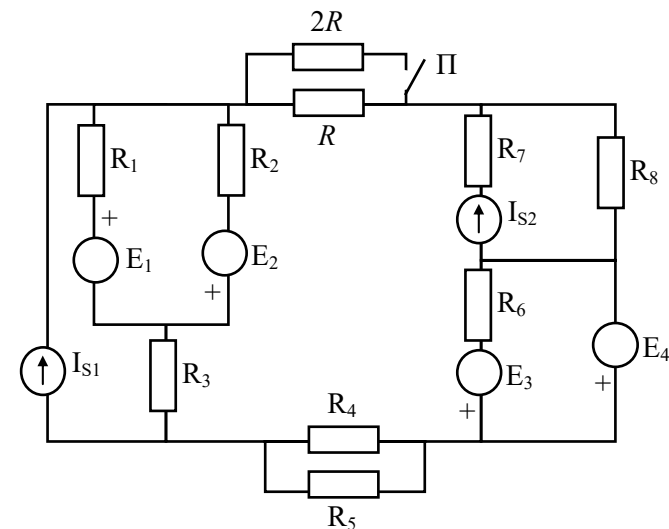
2. (10 поени) Да се определи бројот на равенки и непознати за решавање на електричното коло со примена на методата на независни потенцијали во јазли. Да се постави и реши системот равенки и да се определат потенцијалите во јазлите. Потоа да се определат моќностите на: отпорникот R_3 , струјниот извор I_S и напонскиот извор E_2 .

$R_1=R_2=10\Omega$ $R_3=R_4=30\Omega$
 $R_5=20\Omega$ $R_6=40\Omega$
 $I_S=1A$
 $E_1=10V$ $E_2=15V$ $E_4=25V$

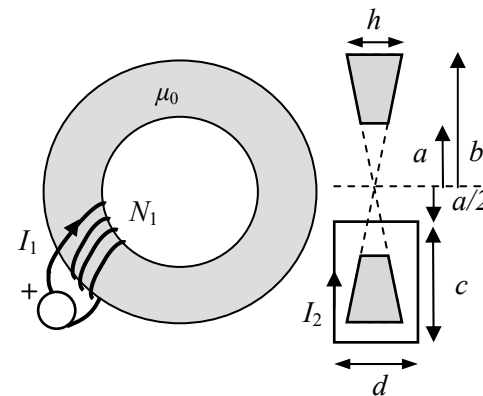
3. (15 поени) Во колото дадено на сликата да се определи отпорноста на отпорникот R така што во него ќе се развие максимална моќност. Да се пресмета вредноста на максималната моќност. Потоа прекинувачот Π се затвора. Да се определат моќностите на двата отпорници R и $2R$ во оваа состојба.

$R_1=6\Omega$ $R_2=3\Omega$
 $R_3=6\Omega$ $R_4=10\Omega$
 $R_5=10\Omega$ $R_6=2\Omega$
 $R_7=4\Omega$ $R_8=5\Omega$
 $I_{S1}=1,5A$ $I_{S2}=0,8A$
 $E_1=12V$ $E_2=3V$
 $E_3=8V$ $E_4=10V$

4. (12,5 поени) Торусно јадро, со радиуси a и b , има трапезоиден напречен пресек со една висина h . Рамномерно и густо на јадрото е намотана намотка со N_1 навивки низ која тече константна струја I_1 . Околу торусот се поставува правоаголна контура со страни c и d низ која тече струја I_2 .

б) Да се определи сопствената индуктивност на торусната намотка.
 в) Да се определи меѓусебната индуктивност на торусната намотка и правоаголната контура.

ИСПИТ ПО ОСНОВИ НА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА

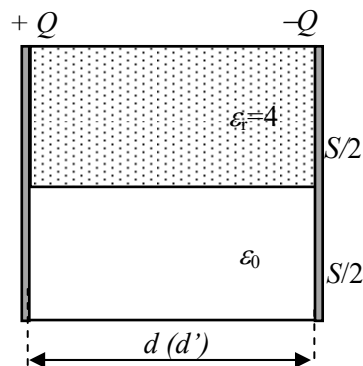
30.1.2018

II група задачи (испитот трае 150 минути)

1. (12,5 поени) Даден е плочест кондензатор со површина на електродите S и растојание меѓу нив d . Дел од просторот меѓу електродите е исполнет со диелектрична плоча која има релативна диелектрична константа $\epsilon_r=4$ која допира до $S/2$ од површината на електродите, а останатиот простор е воздух. Разделната површина меѓу диелектрикот и воздухот е нормална на електродите. Кондензаторот е оптоварен со количество електрицитет Q .

а) Да се изведат изразите за интензитетите на векторите на јачина на електричното поле и електрично поместување во кондензаторот. Да се определи напонот, капацитивноста и енергијата на кондензаторот.

б) При истото оптоварување на кондензаторот под дејство на сила растојанието меѓу плочите се намалува на вредност $d'=d/2$ при што просторот меѓу електродите останува исполнет со диелектричната плоча на истиот начин како и под а). Врз база на решенијата под а) да се определат истите величини и да се споредат со претходните добиени вредности. Според новата вредност за енергијата на кондензаторот да се одговори кои сили ја извршиле работата за намалување на растојанието меѓу електродите? ($\epsilon_0=8,854 \cdot 10^{-12} \approx 10^{-9}/(36\pi)$ F/m)

2. (10 поени) Да се определи бројот на равенки и непознати за решавање на електричното коло со примена на методата на независни потенцијали во јазли. Да се постави и реши системот равенки и да се определат потенцијалите во јазлите.

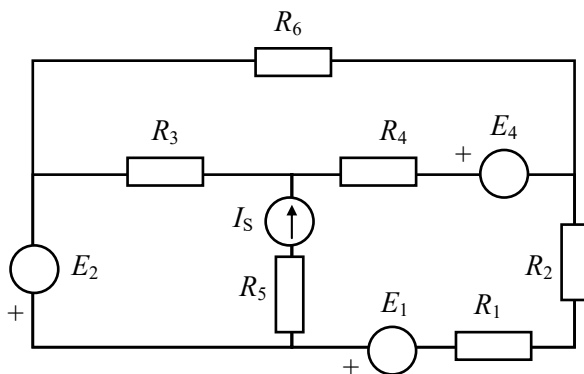
Потоа да се определат моќностите на: отпорникот R_3 , струјниот извор I_S и напонскиот извор E_2 .

$$R_1 = R_2 = 10\Omega \quad R_3 = R_4 = 30\Omega$$

$$R_5 = 20\Omega \quad R_6 = 40\Omega$$

$$I_S = 1A$$

$$E_1 = 10V \quad E_2 = 15V \quad E_4 = 25V$$

3. (15 поени) Во колото дадено на сликата да се определи отпорноста на отпорникот R така што во него ќе се развие максимална моќност. Да се пресмета вредноста на максималната моќност. Потоа прекинувачот Π се затвора. Да се определат моќностите на двата отпорници R и $R/2$ во оваа состојба.

$$R_1 = 6\Omega$$

$$R_3 = 6\Omega$$

$$R_5 = 10\Omega$$

$$R_7 = 4\Omega$$

$$I_{S1} = 1,5A$$

$$E_1 = 12V$$

$$E_3 = 8V$$

$$R_2 = 3\Omega$$

$$R_4 = 10\Omega$$

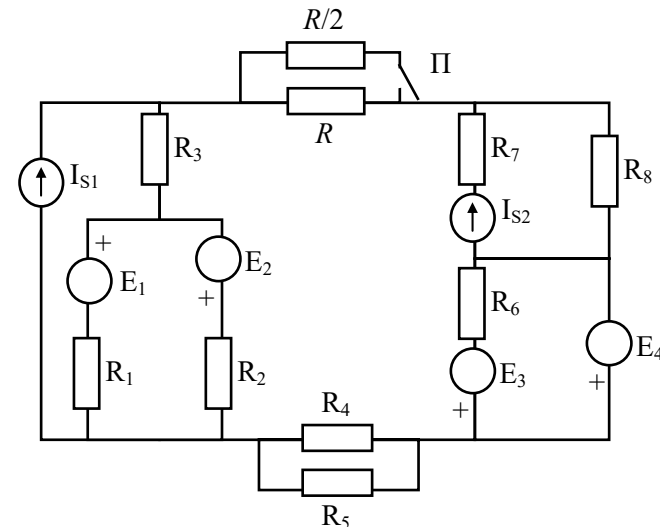
$$R_6 = 2\Omega$$

$$R_8 = 5\Omega$$

$$I_{S2} = 0,8A$$

$$E_2 = 3V$$

$$E_4 = 10V$$

4. (12,5 поени) Торусно јадро, со радиуси a и b , има трапезоиден напречен пресек со една висина h . Рамномерно и густо на јадрото е намотана намотка со N_1 навивки низ која тече константна струја I_1 . Околу торусот е поставена правоаголна контура со страни m и n низ која тече струја I_2 .

а) Да се определи сопствената индуктивност на торусната намотка.

б) Да се определи меѓусебната индуктивност на торусната намотка и правоаголната контура.

